

- of Competitiveness in the Context of Global Instability]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, no. 1(107) (2024): 3-9.
DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2024-1\(107\)-3-9](https://doi.org/10.26642/jen-2024-1(107)-3-9)
- Ostrovska, N. "Teoretychni pidkhody do vyznachennia poniat «sotsialni tekhnolohii» i «sotsialnokomunikatsiini tekhnolohii»" [Theoretical Approaches to Defining the Concepts of "Social Technologies" and "Social Communication Technologies"]. <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/05f50509-80b1-495f-ac92-9cab8345d542/content>
- Ostrovska, N. V. "Osnovni aspekty doslidzhen sotsialnokomunikatsiinykh tekhnolohii" [Basic Aspects of Social and Communication Technology Research]. *Svit sotsialnykh komunikatsii*. 2011. <http://wsc.kyumu.edu.ua/toms/10/117-120.pdf>
- Proekt «Avtentychna Ukraina». <https://authenticukraine.com.ua/>
- Proekt «GoGlobal». <https://fsr.org.ua/news/proekt-go-global-nabyraye-obertiv>
- Revenko, T. "Sutnist i perspektyvy rozvytku tekhnolohii sotsialnoi reklamy orhaniv vlady" [The Essence and Prospects of the Development of Technologies of Social Advertising of Authorities]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*. 2010. <http://surl.li/ghggvu>

- Sotsialna initsiatyva «Zberezhy Karpaty». https://www.youtube.com/watch?v=HA6__mr5YqQ
- Tkachuk, L. "Sutnist turyzmu yak bahatoaspektnoho suspilnoho yavysycha" [The Essence of Tourism as a Multifaceted Social Phenomenon]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. Serii: Heohrafiia. 2017. <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2017/09/20-66-67.pdf>
- Vlshchenko, N. M. "Innovatsiini tekhnolohii u hotelnomu hospodarstvi" [Innovative Technologies in the Hotel Industry]. Kharkiv : KhNUMH im. O. M. Beketova, 2023. <http://surl.li/wyanpd>
- Vlshchenko, N. M., and Radionova, O. M. "Sotsialni tekhnolohii prosuvannia turystykykh posluh" [Social Technologies for the Promotion of Tourist Services]. *Internauka. Serii : Ekonomichni nauky*, no. 9 (2024).
DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10302>
- Vlshchenko, N. M., and Tonkoshkur, M. V. "Innovatsiini tekhnolohii v turyzmi" [Innovative Technologies in Tourism]. Kharkiv : KhNUMH im. O. M. Beketova, 2022. https://eprints.kname.edu.ua/61897/1/2022_22%D0%9D.pdf

УДК 338.48:332.145.2

JEL Classification: L83; O21; R58

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-10-252-259>

ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ПІДҐРУНТЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРА

© 2024 БІЛЕЦЬКА Н. В.

УДК 338.48:332.145.2

JEL Classification: L83; O21; R58

Білецька Н. В. Дослідження міжнародного досвіду забезпечення інституційного підґрунтя залучення інвестицій для розвитку туристичного сектора

У статті розглянуто інституційне забезпечення залучення інвестицій до розвитку туристичного сектора. Метою статті є аналіз, систематизація, узагальнення та удосконалення наявного інституційного забезпечення залучення інвестицій для розвитку туристичного сектора. Наведено комплексний аналіз міжнародного досвіду, який дозволив виявити ключові фактори, що сприяють сталому розвитку туристичних галузей різних країн. У дослідженні обґрунтовано необхідність створення сприятливого інвестиційного клімату, активізації державного регулювання, залучення приватних інвесторів та підтримки місцевих громад. Наведено приклади успішних моделей інституційної підтримки з різних країн, зокрема Сінгапуру, Ізраїлю, Франції та Об'єднаних Арабських Еміратів, які демонструють ефективність публічно-приватних партнерств, законодавчої та регуляторної підтримки. Виявлено, що інвестиційні агенції та установи, а також освіта і дослідження в галузі туризму відіграють важливу роль у розвитку туристичного сектора. Дослідження дозволило виявити, що без комплексного підходу, який включає інституційні, економічні та соціальні механізми, розвиток туристичного сектора в Україні може бути гальмований. Запропоновано елементи інституційного підґрунтя, які охоплюють правові, економічні, соціальні та організаційні аспекти, що забезпечують ефективний розвиток галузі. Зокрема, важливими елементами є законодавча база, державна підтримка, інститути партнерства, сприятливий інвестиційний клімат і розвиток людського капіталу. Зазначено, що ефективне функціонування всіх цих елементів забезпечує формування стійкої та конкурентоспроможної туристичної галузі, яка здатна залучати інвестиції, розвиватися в довгостроковій перспективі та сприяти економічному зростанню країни. Обґрунтовано важливість адаптації кращих практик міжнародного досвіду в українських реаліях для покращення інституційного забезпечення, залучення нових інвестицій та підвищення конкурентоспроможності туристичного сектора. Визначено, що ефективна реалізація інституційних підходів дозволить подолати наявні бар'єри, сприяти зростанню економіки та підвищенню добробуту населення.

Ключові слова: туристичний сектор, розвиток туристичного сектора, залучення інвестицій, інституційне забезпечення, сталий розвиток, конкурентоспроможність.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 8.

Білецька Наталія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри оподаткування, фінансів та підприємництва, Вінницький інститут конструювання одягу та підприємництва (просп. Космонавтів, 7, Вінниця, 21021, Україна)

E-mail: tukviynat@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6922-3614>

UDC 338.48:332.145.2

JEL Classification: L83; O21; R58

Biletska N. V. International Experience in Providing the Institutional Framework for Attracting Investments for the Development of the Tourism Sector

The article considers the institutional support for attracting investments in the development of the tourism sector. The article is aimed at analyzing, systematizing, generalizing and improving the existing institutional support for attracting investments for the development of the tourism sector. A comprehensive analysis of international experience is presented, which made it possible to identify the key factors contributing to the sustainable development of tourism industries in different countries. The study substantiates the need to create a favorable investment climate, intensify State regulation, attract private investors and support local communities. Examples of successful models of institutional support from different countries, including Singapore, Israel, France and the United Arab Emirates, demonstrating the efficiency of public-private partnerships, legislative and regulatory support, are provided. It is found that investment agencies and institutions, as well as education and research in the field of tourism, play an important role in the development of the tourism sector. The study revealed that without an integrated approach that includes institutional, economic and social mechanisms, the development of the tourism sector in Ukraine can be slowed down. Elements of the institutional basis are proposed, which cover legal, economic, social and organizational aspects that ensure the efficient development of the industry. In particular, the legislative framework, State support, partnership institutions, a favorable investment climate and human capital development are important elements. It is noted that the efficient functioning of all these elements ensures the formation of a sustainable and competitive tourism industry, which is able to attract investments, develop in the long term and contribute to the economic growth of the country. The importance of adapting the best practices of international experience in Ukrainian realities to improve institutional support, attract new investments and increase the competitiveness of the tourism sector has been substantiated. It is determined that the efficient implementation of institutional approaches will overcome existing barriers, contribute to economic growth and increase the well-being of the population.

Keywords: tourism sector, tourism sector development, investment attraction, institutional support, sustainable development, competitiveness.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 8.

Biletska Natalia V. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Taxation, Finance and Entrepreneurship, Vinnytsia Institute of Designing Clothes and Entrepreneurship (7 Kosmonavtiv Ave., Vinnytsia, 21021, Ukraine)

E-mail: tukviynat@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6922-3614>

Туристичний сектор є одним із ключових чинників економічного розвитку багатьох країн, оскільки він сприяє створенню робочих місць, збільшенню доходів, розвитку інфраструктури та підвищенню якості життя населення. Однак для забезпечення ефективного розвитку туристичного сектора необхідне потужне інституційне підґрунтя, яке створює стабільні та передбачувані умови для залучення інвестицій, розвитку підприємств і захисту інтересів усіх учасників ринку. Проблема полягає в тому, що в багатьох країнах, включаючи Україну, існують значні бар'єри, пов'язані з інституційною недосконалістю, що гальмує залучення інвестицій та загальний розвиток туристичної галузі.

Важливим аспектом вирішення цієї проблеми є дослідження міжнародного досвіду забезпечення інституційного підґрунтя, яке може надати корисні інструменти та методи для адаптації до національних умов. Такий досвід дозволяє зрозуміти, як саме розвинуті країни успішно вирішують питання інституційної підтримки туризму, що включає законодавчі, економічні, організаційні та соціальні аспекти. Крім того, міжнародний досвід може виявити кращі практики впровадження державних програм, розвитку інфраструктури, фінансування

проектів і створення партнерських відносин між державою та приватним сектором. Актуальність дослідження полягає у необхідності вивчення та адаптації передового міжнародного досвіду для створення ефективної інституційної бази залучення інвестицій для розвитку туристичного сектора в Україні, що дозволить підвищити його конкурентоспроможність та привабливість на світовому ринку.

Вивченню питань розвитку туристичного сектора присвячено велику кількість наукових праць. Такі провідні вчені, як Біль М. М. [3], Гавдей С. В. [5], Голубець І. М. [7], Дмитришин Л. І. [5], Крайник О. П. [3], Кривенкова Р. Ю. [4], Лепкий М. І. [1], Матвійчук Л. Ю. [1], Миронов Ю. [8], Сіра Е. О. [7], Юрченко Н. І. [6], Яровий В. Ф. [2] та інші присвятили свої дослідження вивченню інституційних засад забезпечення розвитку туризму. Незважаючи на широке висвітлення заданої тематики в працях провідних дослідників, деякі питання, зокрема інституційне забезпечення залучення інвестицій для розвитку туризму, не вивчені повною мірою та потребують уточнення та удосконалення.

Актуальність дослідження та явність невирішених раніше частин загальної проблеми обумовлюють мету дослідження, а саме аналіз, система-

тизація, узагальнення та удосконалення наявного інституційного забезпечення залучення інвестицій для розвитку туристичного сектора.

Розвиток туристичного сектора є важливим чинником економічного зростання для багатьох країн, адже він забезпечує надходження інвестицій, стимулює розвиток інфраструктури, створює нові робочі місця та сприяє покращенню якості життя. Цей сектор має значний потенціал впливу на регіональний розвиток та підвищення рівня добробуту населення завдяки зростанню потоку туристів, розвитку малих і середніх підприємств, а також покращенню транспортної та соціальної інфраструктури.

Ефективний розвиток туристичного сектора потребує комплексного підходу, що включає активізацію державного регулювання, залучення приватних інвесторів, підтримку місцевих громад та забезпечення стабільного інституційного середовища. Одним із головних завдань є створення сприятливого інвестиційного клімату, що потребує удосконалення законодавчої бази, зменшення адміністративних бар'єрів та стимулювання міжнародних інвесторів. Іншим важливим аспектом є розвиток інфраструктури, зокрема транспортної, готельної, комунікаційної та розважальної, що дозволяє підвищити комфорт та доступність туристичних послуг.

Ключову роль у розвитку туристичного сектора відіграє просування країни або регіону як привабливого туристичного напрямку. Це включає маркетингові кампанії, участь у міжнародних туристичних виставках, розробку бренду регіону та популяризацію місцевих культурних і природних ресурсів. Важливим фактором є також забезпечення якості туристичних послуг, що вимагає професійної підготовки кадрів, підвищення стандартів обслуговування та розробки нових туристичних продуктів, які відповідатимуть потребам сучасних туристів. Сталий розвиток туристичного сектора також пов'язаний із впровадженням принципів сталого розвитку, що включає збереження природних ресурсів, захист культурної спадщини, розвиток екологічного туризму та підтримку місцевих громад. Це дозволяє зберегти туристичний потенціал для майбутніх поколінь, мінімізуючи негативний вплив туризму на довкілля та культуру [1–3].

Розвиток туристичного сектора вимагає злагодженої роботи між державою, бізнесом та місцевими громадами для забезпечення довготривалого та сталого зростання. Це можливо за умов створення стабільного інституційного під-

ґрунтя, активної підтримки інновацій та ефективного використання наявних ресурсів, що сприятиме розвитку економіки та підвищенню добробуту населення.

Як зазначалось раніше, ефективний розвиток туристичного сектора значною мірою залежить від наявності стабільного та дієвого інституційного підґрунтя. У багатьох країнах, зокрема в Україні, існують суттєві бар'єри, пов'язані з інституційною недосконалістю, які гальмують залучення інвестицій та розвиток туристичної галузі. Подолання цих перешкод потребує адаптації кращих міжнародних практик, що дозволить запозичити ефективні інструменти та методи управління, спрямовані на створення сприятливого інвестиційного клімату, розвиток інфраструктури, а також впровадження прозорих законодавчих норм.

Інституційне забезпечення залучення інвестицій в туризмі відіграє ключову роль у сприянні сталому розвитку туристичних секторів різних країн. Світовий досвід демонструє різноманітні моделі та практики, які сприяють залученню інвестицій, підвищенню конкурентоспроможності туристичних напрямків та забезпеченню ефективного управління ресурсами. Нижче наведені основні елементи та приклади успішних інституційних підходів у різних країнах (табл. 1).

Отже, ефективний розвиток туристичного сектора значною мірою залежить від комплексного та стабільного інституційного підґрунтя, яке сприяє залученню інвестицій, розвитку інфраструктури та підвищенню конкурентоспроможності регіонів. Аналіз міжнародного досвіду показує, що успішні країни застосовують різні підходи для підтримки та стимулювання туристичної галузі.

Інвестиційні агенції та установи є ключовими елементами розвитку туризму в таких країнах, як Сінгапур та Ізраїль. Вони сприяють залученню іноземних інвестицій, забезпечуючи економічні стимули та державно-приватні партнерства, що дозволяють швидко адаптуватися до змін на глобальному ринку.

Публічно-приватні партнерства стали ефективним інструментом для залучення приватного капіталу в розвиток туристичної інфраструктури у таких країнах, як Франція та Об'єднані Арабські Емірати. Вони дозволяють зберегти державний контроль над стратегічними напрямками, водночас забезпечуючи значні фінансові ресурси для розвитку.

Законодавча та регуляторна підтримка також є важливим компонентом інституційного підґрунтя. Приклади Мальдів та Нідерландів демонструють, як законодавчі ініціативи можуть стимулюва-

Кейси інституційної підтримки залучення інвестицій для розвитку туризму

Країна	Інститут	Функціонал інституту
1	2	3
<i>Інвестиційні агенції та установи</i>		
Сінгапур	Singapore Tourism Board (STB)	STB відповідає за розвиток та просування туризму в країні. STB залучає іноземні інвестиції через програми підтримки, гранти та партнерські проекти. STB також сприяє інноваціям у туристичній галузі, підтримуючи стартапи та технологічні рішення
Ізраїль	Міністерство туризму Ізраїлю	Міністерство активно працює над залученням інвестицій у різні сегменти туризму, включаючи релігійний, культурний та екотуризм. Пропонуються податкові пільги. Розвиток інфраструктури здійснюється через державно-приватні партнерства
<i>Публічно-приватні партнерства</i>		
Франція	Інвестиційні проекти у Парижі	У Парижі успішно реалізуються проекти PPP для розвитку нових туристичних об'єктів, таких як сучасні готелі та розважальні комплекси. Це дозволяє залучати приватні інвестиції при збереженні контролю держави над стратегічними напрямками розвитку туризму
Об'єднані Арабські Емірати	будівництва визначних пам'яток	Дубай активно використовує PPP для будівництва визначних пам'яток, таких як Бурдж Халіфа та Пальмовий острів. Це сприяло швидкому розвитку туристичної інфраструктури та залученню значних інвестицій з усього світу
<i>Законодавча та регуляторна підтримка</i>		
Мальдіви	Закон про туризм	Законодавчі ініціативи на Мальдівах забезпечують податкові пільги та спрощені процедури реєстрації для туристичних підприємств. Це сприяє збільшенню кількості інвесторів та розвитку нових курортів
Нідерланди	Регулювання сталого туризму	Нідерланди впровадили нормативні акти, що стимулюють розвиток екологічно сталого туризму. Це включає вимоги до енергоефективності будівель, управління відходами та збереження природних ресурсів, що приваблює інвесторів, орієнтованих на сталий розвиток
<i>Фінансова підтримка та гранти</i>		
Німеччина	Гранти для туристичних інновацій	Німеччина пропонує гранти та субсидії для проектів, спрямованих на інновації у туристичній галузі. Це включає розвиток цифрових платформ, екотуристичних маршрутів та культурних проектів
Канада	Програми підтримки малого бізнесу	Канадські урядові програми надають фінансову підтримку малим та середнім підприємствам у сфері туризму, що сприяє створенню нових робочих місць та розвитку місцевих громад
<i>Освітні та дослідницькі інститути</i>		
Австралія	Канберрський університет	Університет пропонує програми з управління туризмом та гостинністю, що готують фахівців для роботи в міжнародних туристичних компаніях. Вони також проводять дослідження, спрямовані на розвиток нових туристичних продуктів
Швеція	Лінчепінгський університет	Університет співпрацює з місцевими підприємствами для розробки інноваційних рішень у сфері туризму, включаючи цифрові технології та стійкі практики
<i>Маркетингові та промоційні ініціативи</i>		
Іспанія	Brand España	Іспанська державна агенція Brand España координує міжнародні маркетингові кампанії для просування країни як привабливого туристичного напрямку. Це включає участь у міжнародних виставках, рекламні кампанії та партнерства з міжнародними туристичними організаціями
Японія	Visit Japan Campaign	Кампанія Visit Japan спрямована на залучення туристів через цифрові платформи, соціальні мережі та спеціальні пропозиції. Це сприяє підвищенню обізнаності про туристичні можливості Японії та залученню інвестицій у туристичний сектор

1	2	3
<i>Технологічні рішення та інновації</i>		
Естонія	Smart Tourism	Естонія розробила інтегровані цифрові платформи для управління туристичними потоками, включаючи мобільні додатки та системи великих даних (Big Data). Це дозволяє ефективно керувати ресурсами та надавати персоналізовані послуги туристам
Південна Корея	AR та VR у туризмі	Південна Корея активно використовує доповнену та віртуальну реальність для створення віртуальних турів та інтерактивних туристичних маршрутів, що підвищує привабливість регіонів для інвесторів та туристів
Коста-Рика	Ecolabel Certification	Коста-Рика запровадила сертифікацію екологічної відповідальності для туристичних підприємств, що стимулює інвесторів вкладати кошти у сталий туризм та збереження природних ресурсів
Нова Зеландія	Ki Maeroa Tourism	Програма спрямована на підтримку місцевих громад та збереження культурної спадщини через розвиток екотуризму та відповідальних туристичних практик

Джерело: складено на основі [4–6].

ти розвиток туристичного бізнесу, надаючи податкові пільги та впроваджуючи екологічні стандарти, що підвищує інтерес інвесторів.

Фінансова підтримка та гранти є ключовими для розвитку інноваційних проєктів у туризмі. Німеччина та Канада надають гранти та субсидії, що сприяє створенню нових робочих місць, розвитку екотуризму та цифрових платформ, адаптованих до сучасних потреб споживачів.

Освітні та дослідницькі інститути, як в Австралії та Швеції, готують висококваліфіковані кадри та проводять дослідження, які забезпечують інноваційний розвиток туристичних послуг, підтримуючи партнерства з бізнесом.

Маркетингові та промоційні ініціативи відіграють важливу роль у залученні туристів та інвесторів. Іспанія та Японія активно розвивають міжнародні маркетингові кампанії, що сприяє підвищенню туристичної привабливості країни та залученню інвестицій.

Технологічні рішення та інновації стають важливим чинником розвитку туризму. Естонія та Південна Корея впроваджують цифрові технології для управління туристичними потоками та створення інноваційних послуг. Це дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів та покращити досвід туристів, залучаючи інвесторів, які орієнтуються на новітні технології.

Загалом адаптація кращих практик міжнародного досвіду в національні реалії України може стати запорукою ефективного розвитку туристичного сектора, дозволяючи подолати наявні інституційні бар'єри, залучити нові інвестиції та підвищити конкурентоспроможність країни на

глобальному туристичному ринку. Дослідження міжнародного досвіду дало змогу зрозуміти, як розвинуті країни успішно розв'язують питання інституційної підтримки туризму, зокрема шляхом удосконалення законодавства, запровадження економічних стимулів, формування партнерських відносин між державою та бізнесом. Важливим завданням є адаптація цих інструментів до національних умов для забезпечення сталого розвитку галузі, підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств та покращення якості наданих послуг. Імплементация міжнародного досвіду в Україні може стати ключовим чинником подолання інституційних бар'єрів, сприяти залученню інвестицій, розвитку інфраструктури та загалом ефективного розвитку туристичного сектора країни.

Грунтуючись на проведеному аналізі міжнародного досвіду та дослідженні наявних теоретико-методичних розробок [1–3; 7; 8], запропоновано елементи інституційного підґрунтя розвитку туристичного сектора, які охоплюють різноманітні аспекти правових, економічних, соціальних та організаційних механізмів, що створюють основу для ефективного розвитку галузі (рис. 1). Від правильного функціонування цих елементів залежить здатність країни залучити інвестиції, підвищувати конкурентоспроможність і забезпечувати сталий розвиток туризму.

Перш за все, важливим елементом є законодавча база, яка визначає правові рамки для діяльності в туристичному секторі. Це включає захист прав інвесторів, регулювання якості туристичних послуг та екологічні норми. Чітке, прозоре та стабільне законодавство створює передбачуване

середовище для всіх учасників ринку, що сприяє зростанню інвестицій та розвитку туризму.

Державна підтримка також відіграє важливу роль у стимулюванні розвитку туризму. Це включає національні та регіональні програми підтримки, податкові пільги, субсидії та прямі державні інвестиції. Така підтримка сприяє модернізації інфраструктури, підвищенню якості послуг і створенню нових туристичних продуктів, що в кінцевому підсумку підвищує привабливість регіонів для туристів.

Інститути партнерства є ще одним важливим елементом інституційного підґрунтя. Це включає публічно-приватне партнерство, співпрацю з міжнародними організаціями та залучення громадських організацій. Спільні проекти держави та приватного бізнесу, а також міжнародна співпраця сприяють розвитку туристичної інфраструктури та залученню фінансових ресурсів.

Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату є ключовим фактором для залучення інвесторів. Це передбачає прозорість, зниження регуляторного тиску, використання фінансових інструментів, таких як гранти та кредити, а також інвестиції в інфраструктуру. Сприятливий інвестиційний клімат забезпечує економічну стабільність і передбачуваність для інвесторів, що є необхідним для довгострокового розвитку туристичного сектора.

Розвиток людського капіталу є важливою складовою інституційного підґрунтя. Це включає освіту та підвищення кваліфікації працівників, стимулювання підприємництва та забезпечення соціального захисту для працівників туристичної галузі. Кваліфіковані кадри сприяють підвищенню якості туристичних послуг та конкурентоспроможності галузі.

Не менш важливим є врахування екологічних та культурних аспектів. Це включає екологічне регулювання, спрямоване на збереження навколишнього середовища, та збереження культурної спадщини. Екологічна відповідальність та охорона історичних та культурних об'єктів є ключовими елементами сталого розвитку туризму.

Інформаційно-маркетингові ініціативи також відіграють важливу роль у розвитку туристичного сектора. Це передбачає використання сучасних інформаційних технологій для просування туристичних продуктів, розвиток брендингу та створення позитивного іміджу країни на міжнародному рівні. Ефективне просування туристичних продуктів сприяє зростанню туристичних потоків і підви-

щенню конкурентоспроможності країни як туристичної дестинації.

Таким чином, ефективне функціонування всіх цих елементів забезпечує формування стійкої та конкурентоспроможної туристичної галузі, яка здатна залучати інвестиції, розвиватися в довгостроковій перспективі та сприяти економічному зростанню країни.

ВИСНОВКИ

Ефективний розвиток туристичного сектора в Україні потребує комплексного підходу, який включає впровадження кращих міжнародних практик та адаптацію їх до національних умов. Аналіз досвіду провідних країн показав, що успіх у розвитку туризму залежить від чіткої та прозорої законодавчої бази, надійної державної підтримки, публічно-приватного партнерства, сприятливого інвестиційного клімату, розвитку людського капіталу та врахування екологічних та культурних аспектів. Важливу роль відіграють також інформаційно-маркетингові ініціативи, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності туристичних продуктів. Усі ці елементи створюють інституційне підґрунтя, необхідне для стабільного та сталого розвитку туристичного сектора. Їх ефективне функціонування сприятиме залученню інвестицій, розвитку інфраструктури, підвищенню якості послуг і зростанню привабливості країни як туристичної дестинації. Це, своєю чергою, сприятиме економічному зростанню, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня життя населення. Отже, адаптація кращих міжнародних практик та врахування специфіки національного ринку дозволять подолати наявні інституційні бар'єри та створити сприятливі умови для розвитку конкурентоспроможного туристичного сектора в Україні. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Матвійчук Л. Ю., Лепкий М. І. Організаційно-інституційне забезпечення розвитку регіональних туристичних ринків. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 9 (219). С. 106–118. DOI: 10.32752/1993-6788-2019-1-219-105-118
2. Яровий В. Ф. Сутність та вдосконалення інституційного забезпечення розвитку туристичної галузі на регіональному, національному та міжнародному рівнях. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 15. С. 156–159.
3. Біль М. М., Крайник О. П. Механізм державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні: теоретико-прикладний аспект. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. 228 с.

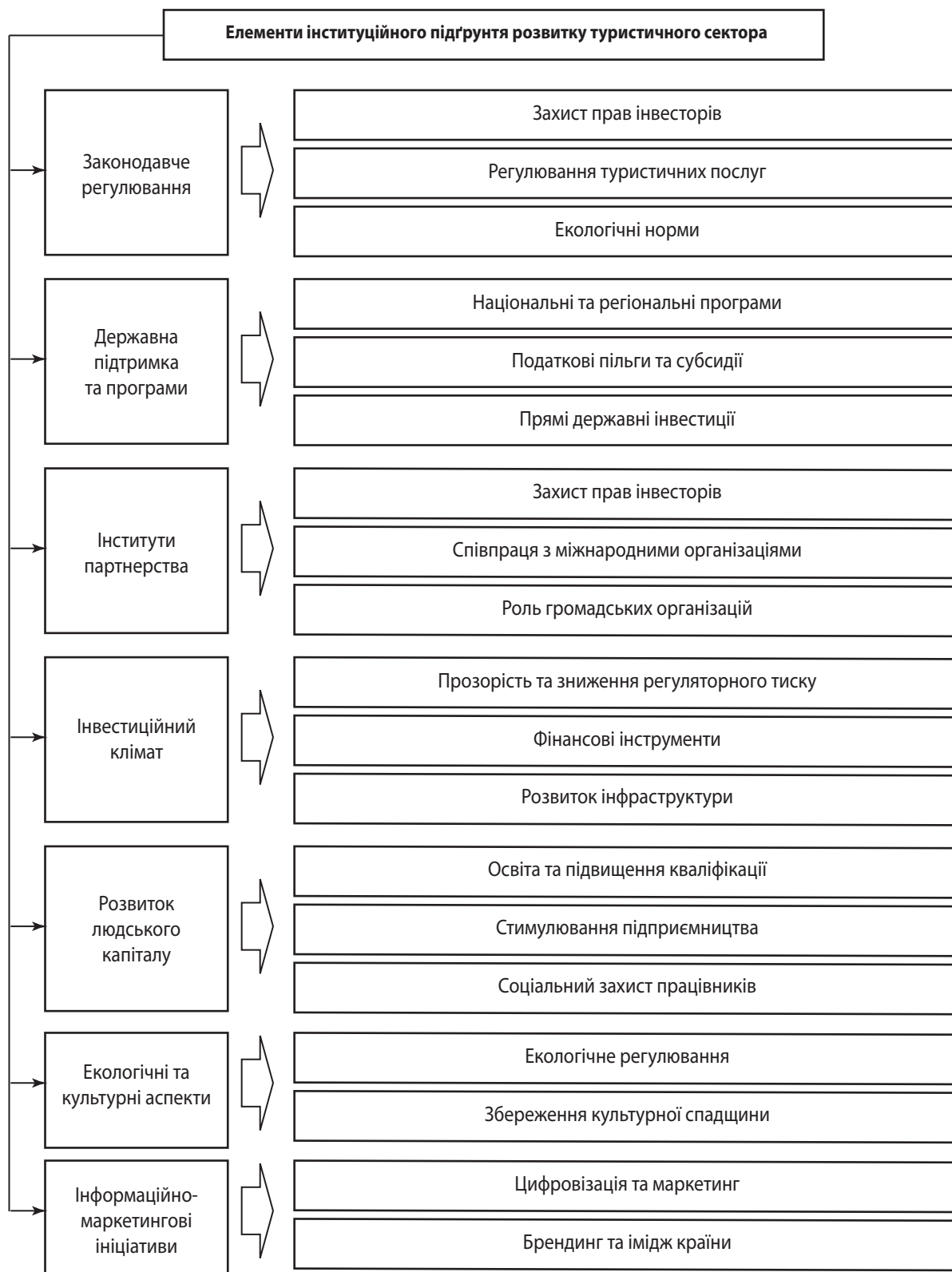

Рис. 1. Елементи інституційного підґрунтя розвитку туристичного сектора

Джерело: складено автором.

4. Кривенкова Р. Ю. Зарубіжний досвід формування туристичного потенціалу. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.4.41>
5. Дмитришин Л. І., Гавдей С. В. Зарубіжний досвід забезпечення розвитку туристичного сектору в умовах пандемії. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 70. С. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.70-3>
6. Юрченко Н. І. Досвід провідних країн світу щодо формування державної політики і сприяння розвитку галузі туризму України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 16. С. 179–183. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure68-27>
7. Сіра Е. О., Голубець І. М. Післявоєнне відновлення туризму в Україні. *Економіка та управління підприємствами*. 2022. Вип. 68. С. 155–158. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure68-27>
8. Миронов Ю. Шляхи післявоєнного відновлення індустрії туризму в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2023. № 71. С. 64–68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-71-09>

REFERENCES

- Bil, M. M., and Krainyk, O. P. *Mekhanizm derzhavnoho upravlinnia turystychnoiu haluziu na regionalnomu rivni: teoretyko-prykladnyi aspekt* [The Mechanism of State Management of the Tourism Industry at the Regional Level: A Theoretical and Applied Aspect]. Lviv: LRIDU NADU, 2011.
- Dmytryshyn, L. I., and Havdei, S. V. "Zarubizhnyi dosvid zabezpechennia rozvytku turystychnoho sektoru v umovakh pandemii" [Foreign Experience of Ensuring the Development of the Tourism Sector in the Conditions of a Pandemic]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 70 (2021): 19-24. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.70-3>

- Kryvenkova, R. Yu. "Zarubizhnyi dosvid formuvannia turystychnoho potentsialu" [Foreign Experience in the Formation of Tourism Potential]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, no. 4 (2019). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.4.41>
- Matviichuk, L. Yu., and Lepkyi, M. I. "Orhanizatsiino-instytutsiine zabezpechennia rozvytku rehionalnykh turystychnykh rynkiv. Rozvytok produktyvnykh syl i rehionalna ekonomika" [Organizational and Institutional Support for the Development of Regional Tourist Markets. Development of Productive Forces and Regional Economy]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 9(219) (2019): 106-118. DOI: [10.32752/1993-6788-2019-1-219-105-118](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2019-1-219-105-118)
- Myronov, Yu. "Shliakhy pisliavoiennoho vidnovlennia industrii turyzmu v Ukraini" [Ways of Post-war Restoration of the Tourism Industry in Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 71 (2023): 64-68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-71-09>
- Sira, E. O., and Holubets, I. M. "Pisliavoienne vidnovlennia turyzmu v Ukraini" [Post-war Recovery of Tourism in Ukraine]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, no. 68 (2022): 155-158. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure68-27>
- Yarovy, V. F. "Sutnist ta vdoskonalennia instytutsiinoho zabezpechennia rozvytku turystychnoiu haluzi na rehionalnomu, natsionalnomu ta mizhnarodnomu rivniakh" [The Essence and Improvement of Institutional Support for the Development of the Tourism Industry at the Regional, National and International Levels]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, no. 15 (2017): 156-159.
- Yurchenko, N. I. "Dosvid providnykh krain svitu shchodo formuvannia derzhavnoi polityky i spriannia rozvytku haluzi turyzmu Ukrainy" [The Experience of the Leading Countries of the World Regarding the Formation of State Policy and the Promotion of the Development of the Tourism Industry in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, no. 16 (2017): 179-183.